

2021

Sborník 47. ročníku trampské literární soutěže

JEDEN Z NÁS

„Šmarjápanno – je to tady!“ vykřikla v duchu Květa Kaiglová a automaticky nohou hledala nášlapné tlačítko. Nebylo tam. V dobách, kdy dělala za přepážkou banky, na něj bylo spolehnutí, ale co si k důchodu přivydělává v pokladně tohoto bezvýznamného nádraží, není na co šlápnout. Leda venku do... „No a tam teď právě jsem!“, ještě se jí prohnalo hlavou.

Před malou chvílí se černým sprejem počmárané vchodové dveře otráslly ve futrech a ryčný kovový zvuk se v uši rvoucí kakofonii rozletěl vylidněnou, mizerně osvětlenou nádražní halou. Dávno nemoderní, přesto ještě dlouho nikoliv starožitné nádražní hodiny, se div-div nerozsypaly. Zachovaly však dekorum a nepohnuly ani ručičkou. Do doznívajících tónů břeského úvodu nyní sólově zaznívalo staccato jediného tónu, jak těžká obuv začala dopadat v pravidelných intervalech na dlažbu haly. Už v okamžiku, kdy dirigent v podobě dávno nefunkčního brana poprvé máchl taktovkou, zvedla Květa Kaiglová oči od knížky a snažila se přeostrřit na příchozího. Vysoké kožené boty, dlouhý kožený kabát, široký klobouk stínící oči, zbytek ostře řezaného obličeje ukrytý v houštině plnovousu. Řemeny přes ramena prozrazovaly, že cosi vleče na zádech.

A teď tu stál před ní a dělilo je jen osm milimetrů poškrábaného a ušmudlaného skla. Tiše, bez jediného slova, jí podával pomačkaný lístek.

„Tohle je přepadení! Žádný řev a všechny prachy sem!“ Ani to nemusela číst.

„Ale já nemám...“ – víc zformulovat nedokázala. Jak si lupič přešlápl na druhou nohu a trochu se přitom pootočil, zahlédla k batohu připevněnou polní lopatku a ledový blesk jí sjel z šíje přes celá záda. Židle pod ní se zbortila a ona se se žuchnutím svalila do mělkého hrobu, který si před chvílí sama musela lopatkou vykopat.

Příchozí zcela nepatrně pozvedl hlavu. Žádné výrazné gesto, jen titěrný, jakoby udivený pohyb. Stačil však, aby na ni teď z pod krempy širáku hleděly stejně pronikavě, jako nevěřícně zároveň,

jeho tmavé oči. Aniž řekl slovo, prstem poklepal na lístek, co zůstal ležet na pultu a pomalu jej sunul směrem k pokladní. Třesoucí se rukou ho uchopila, zvedla ho k očím a četla:

Mladotice zastávka, přes Plzeň, jednosměrná. Slevu nemám. Díky!

V té chvíli se ulevilo i hodinám nad vchodem a s hlasitým hrknutím přidaly dalších šedesát.

* * *

„...zdá, že budu mít společnost! Tak paráda, pokecáme! A já se bál, že nebude s kým. V tuhle dobu už jezdí jenom skalní, takoví jako jsem já, kdepak študáci a všichni ti prázdninový dobrodruzi! Ti mají radši pohodlí a teplíčko. No nemám pravdu?“

Měl. Ale že by nám ji musel sdělovat už od odbočky pod skalou, jsme si vážně nemysleli.

„Už jsem skoro u vás! Děláte voheň, co? Je to cejtit po lese. Kdepak, to se poznaj skalní! Fakt jsem rád, že jsem na vás narazil. Na nádraží nebyla ani noha, v hospodě taky ne, tak už jsem to skoro vzdal. A najednou nasaju – a kouř! A už jdu jako po kompasu! Kouřovej kompas tomu říkám, víte?“

Ještě stále nebyl v přitmě vidět, ale podle blížícího se hlasu a praskání větviček bylo zřejmé, že každou chvíli vstoupí na kemp.

„Vono bejt na vandru sám taky není špatný. Kdepak! Člověk může o ledasčem popřemejšlet, to zase jó. Ale stejně! Lidi jsou tvorové společenský, že jo? Rodina, kamarádi, taky na pracovišti se různě družej... tak je to přirozený, říkám. Dyť i ty zvířata se družej. Některý teda ne. Třeba šnek. Už jste někdy potkali stádo šneků? Já teda ne! Ale to sou výjimky. Jinak se družej. Ty zvířata. No lidi taky, to je jasný. Kdepak sám v lese! Koho baví čumět do ticha, když je tolik historek, no ne? Vyprávění u vohně, to já miluju! A nejsem žádné mlčoch takovej, taky rád přidám něco do placu!“

Pak se ozval takový ten zvuk, jako když někde něco žuchne na zem. Nebo někdo. A klení.

„Svinská lávka jedna! Nebyla vidět. Ale dobrý kluci, vody v potoce moc není. A zlámenej nejsem. Skalního trampa hned tak něco nedostane, no ne?“

To „no ne?“ už nám říkal do našich vyděšených očí.

„Tak ahój! Já sem nákej Němej,“ jal se nám zalamovat palce. „Vono za chvíli poznáte, že je to taková sranda vod mejch kamarádů. Ta přezdívka, víte? Vono to s tou němostí není tak zlý. Koukám, dřeva máte dost, tak že bych došel až ráno? Můžu si sednout, že jo?“ ptal se už se zadnicí usazenou na lavičce.

Ten večer už se ani jeden z nás ke slovu pořádně nedostal. Jen šerif dokázal umně využít okamžiku, kdy Němej přiložil k ústům čturu a rychle zadrmolil:

„Tak my už asi půjdem zalehnout.“

„Jó? Úúž? No nevadí, vám to dopovím zítra!“

* * *

Cárek pohledem vyhledal hostinského a gestem naznačil, že teď je ten správný čas na tři malý. Hostinský se potočil k vitrině za sebou a prstem ukázal na poloplnou lahev s charakteristickým F na viněť. Dočkal se uzalého kývnutí. Zvětšením vzdálenosti mezi palcem a ukazováčkem zkusil smlouvat o velké, ale Cárek potvrdil původní objednávku tím samým gestem, jen s opačným směrem pohybu prstů. Tácek dorazil obratem.

„Hele chlapi, sem do Mantíny občas nějakej ten trempík zabloudí, ty známější písničky už docela znám, ale abych zpíval... to po mě vopravdu nechtějte!“ mrknul na ně, když tácek pokládal na temně červený ubrus. „Ste se už nějaký texty od loňska mohli naučit, ne?“ poťouchle se usmál. Všichni tři mu úsměv oplatili a společně odlehčili tácku. Vrátili trpaslíky na nerezový ovál a s pochvalným kývnutím hostinskému poděkovali. Pak ten, co seděl pod oknem, popadl zpěvník, zalistoval v něm a s bohulibým úsměvem jej před Cárka položil otevřený na nové stránce. Ten kývl, že ta by jako šla. Krk kytary zaškrtil kapodastrem, chvíli znalecky kroutil ladícím kolíkem a pak s nadšením zostra hrábl do strun. Lokál hospůdky U Eretů se začal plnit dalšími akordy.

Bylo už o dost později, když jimi byla hospoda naplněná až po nově vymalovaný strop a v lahvi s charakteristickým F na vinětě zbyly už jen panáky na cestu. Zvenku zaznělo něco jako hladové mlasknutí, a když za třetí postavou cvakla klika, hustá tma tiše polkla.

„Co to tu-tu máš zama-gry?“ zeptal se alkoholem ztěžklým jazykem chlapík v lesáckých montérkách, který dnes u stolu štamgastů slavil konec pracovního týdne.

„Myslíš tyhle?“ ukázal hospodský za sebe směrem ke dveřím. „Nevím. Jezdí sem každý rok. Vždycky takhle na podzim. Ale co sou zač...?“ pokrčil rameny. „Slovo z nich nikdá nevypadlo jediný. Hrajou, ale nezpívají. Ale útratu udělej a sou slušný, tak je mám celkem rád. Takovej unikát vlastně. Nebo si už někdy slyšel o třech němejch čundrákách v jedný partě?“ Hostinský zaregistroval prázdný půllitr nad hlavou hosta a kvapně vyrazil k pípě. Už zády k montérkám ještě dodal: „A nehoupej se porád na tý židli, hergot!“

Pozdě.

„Já, ty voe, nessel!“ dostalo se mu odpovědi tak nějak hezky od podlahy.

* * *

Sobotní ráno se vyvedlo nádherně. Babí léto se rozhodlo utratit všechny barvy, které z toho pravého zbyly a ještě je skvostně nasvítit paprsky nízko položeného slunce. Přesně, jak slibovala předpověď počasí na celý víkend. O čem se ale v předpovědi vůbec nezmínili, byla existence Němýho. Ten teď sice – pokud se nepočítalo hlasité chrápání – dělal čest své přezdínce, ale něco už viselo ve vzduchu. K zemi to spadlo, sotva šerif zalil naše ranní kafe. Ten jeho prokletej kompas nebyl jenom kouřovej.

„Kamarádi, to vaše kafe ale voní! A já pako jsem si ho zapomněl zabalit...“

„Jedno navíc určitě máme,“ rychle odpověděl šerif v naději, že kafe na nějaký čas zacpe Němýho ústa.

„A taky tu odněkud nádherně voní opečená klobása!“ kul Němej železo, dokud bylo žhavé. A ono bylo. Kdo by tušil, že ten chlap bude mlít i s plnou hubou. Tehdy jsme poznali, že i tak krásně malovaná sobota se může změnit v trýznivě nekonečné peklo. A to

nám Němej večer slíbil, že tu poslední historku nám poví hned, jak ráno vstane. Teda samozřejmě po kafi, jestli ještě máme.

* * *

Sobota proběhla v poklidu a ve znamení příprav. Než bys řekl švec – kdyby to někdo udělal – byl tu slavnostní večer. Zbylé dvě postavy povstaly, když se šerif Cárek vrátil s fagulí. Oheň se rozhořel a bylo slyšet jen praskot hořícího dřeva. Za ty roky jim minuta ticha už nepřípadala tak nesnesitelně dlouhá jako tehdy. Během těch sedmi let jim došlo, že se přece drží za kamarády. A tak teď už zase měla svých šedesát jako dřív. I když... Temným večerem se nesly akordy Vlajky, již ale chyběla slova. Kytara dohrála a šerif pokynul kamarádům, aby se posadili. A pak se hrálo dál. A hrálo se dlouho do noci. Ale nezpívalo.

* * *

Nedělní ráno se vyvedlo nádherně. Babí léto se rozhodlo utratit všechny barvy, které z toho pravého zbyly, a ještě je skvostně nasvítit paprsky nízko položeného slunce. Přesně, jak slibovala předpověď počasí na celý víkend. Šerif hrnečkem odměřil tři dávky vody a usadil očouzený ešus mezi žhavé uhlíky. Za chvíli už kempem voněla káva. Zdánlivě sice nebylo kam spěchat, ale přesto měli všichni za chvíli zabaleno. Už zase něco viselo ve vzduchu, ale k zemi tentokrát nespadlo nic. Ve vzduchu visely otazníky, ale nikdo se nezeptal.

* * *

Víkend utekl jako vždy, a i když ještě skýtal krátký čas, k nádraží to přece jen bylo kus cesty. Zbylo už jen jediné – zápis do osadní kroniky. Šerif ji vyzvedl z úkrytu, vyndal z platového boxu a vybalil z voskovaného papíru. Z kapsy vyndal propisku, aby kronice svěřil, že:

Dne 10. 10. 2020 zahořel v Tichém kempu 34. výroční oheň osady Klejnoty.

Ani letos nikdo nepromluvil o tom, kdo před sedmi roky použil šerifovu polní lopatku, aby vykonal, co musel, a stal se tak naším zachráncem i prokletím zároveň. Tradice tichého potlachu proto zůstává zachována.

C.

Pak předal kroniku dál a k jeho C. přibylo ještě J. a V. Nato ji opět zabalil, pečlivě zacvakl plasták a ten uložil zpět na místo. Šerifskou lopatkou zahrnul zeminu, potom ji obřadně očistil a připnul ke své Alici. Tu obloukem hodil na záda. Do pečlivě vyčištěného ohniště položil smrkovou větvíčku a nasměroval ji k nádraží. Pohlédl na své druhy a rukou mlčky udal směr.

* * *

V maličké kanceláři v prvním patře nádražní budovy otevřela její vedoucí dopis, rychle ho přelétla očima a s pohledem upřeným dolů na výpravčího, který právě posílal do světa dvě obstarožní osmsetdesítky, se zeptala své kolegyně:

„Janičkóó, máme někoho na pokladnu?“

„Minulý týden volala jedna paní. Mám tu na ní telefon. Proč?“

„Tak jí prosím zavolej. Kaiglová dala výpověď.“

2. místo – Próza Oldpsavci – Václav Stričko – Vašík (Praha)